# Vruchtbaarheid – gegeven of keuze?

Het Netwerk Katholieke Zorgprofessionals Nederland (NKZN) hield op 22 oktober 2022 een studiedag over vruchtbaarheid. Drs. Jeroen Eidhof, huisarts en lid van de werkgroep NKZN gaf een fraai en volledig overzicht van de biologische vruchtbaarheid van mannen en vrouwen en de medische mogelijkheden hier op in te grijpen.

Dr. Anton ten Klooster, moraaltheoloog aan de Tilburg School of Theology, ging naar aanleiding van de lezing van Jeroen Eidhof in op de rol van de arts in vragen rond vruchtbaarheid en seksualiteit. In de eerste plaats schetste hij de breed gedeelde erkenning van het belang van een geïntegreerde seksualiteit voor een goed leven. Bij deze overweging richt de aandacht zich op de patiënt en zijn of haar belangen, en in deze kwesties vaak háár belangen. Het grootste gedeelte van de lezing ging in op de rol van de arts. Ten Klooster schetste hoe in de literatuur het zogenaamde ‘provider of services’ model ter discussie wordt gesteld. Hierdoor wordt onvoldoende erkend dat geneeskunde geen technisch beroep is, maar iets dat het beste gestalte krijgt in de arts-patiëntrelatie – waarin ook ruimte is voor de ontwikkelde wijsheid van de arts, zonder dat dit paternalistisch wordt. Daarbij zullen ook ingewikkelde situaties voorbij komen. Dan is het geweten van belang, dat ook voortdurend gevormd kan blijven worden. Daar waar het de arts verbindt met zaken waar hij of zij grote bezwaren tegen heeft, kan het doordenken van het idee van ‘medewerking aan het kwaad’ behulpzaam zijn bij de onderscheiding van deze kwesties. De erkenning van het belang van het eigen geweten maakt dat het beroep van arts zich ontworstelt aan een (dreigend) technocratisch paradigma, en dat er geen ongezonde waterscheiding optreedt tussen de opgebouwde wijsheid van de arts en de inzichten die daar uitvloeien enerzijds en datgene wat de arts als ‘zorgverlener’ gevraagd wordt te doen. Gedurende en na deze lezing was er ook ruimte om concrete kwesties te bespreken, en ook van elkaar te leren.

Naar aanleiding van beide lezingen ontstond een waardevolle discussie over de Leer van de Kerk op het gebied van vruchtbaarheid, toepassing hiervan in de praktijk en dilemma’s die zich hierbij voordoen. Ook werd besproken hoe werkers in de gezondheidszorg gewetensvol proberen hiermee om te gaan.